

Andrzej Kempisty

Żerniki Górne, pow. Busko

Informator Archeologiczny : badania 1, 94-95

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W roku bieżącym odsłonięto ponadto jedną jamę-ziemiankę o stosunkowo dużej powierzchni dna z wyraźnie zaznaczonym wejściem. Łącznie /lata 1962-1967/ na osadzie w Złotej odkryto 7 tego rodzaju zespołów. Do obiektów mieszkalnych należy również zagadkowa konstrukcja naziemna o ścianach plecionkowych, której ślady odsłonięto w roku 1966.

Osada ze Złotej Pińczowskiej, datowana na II okr. ep. brązu /ok. 1500 - 1300 p. n. e./, jest niewątpliwie jedną z największych dotychczas znanych osad ludności kultury trzcinięckiej. Jak dotąd nie udało się uchwycić dokładnych granic zasiedlenia. Prowizorycznie można jedynie stwierdzić, że obszar na którym występują obiekty osadnicze wynosi ok. 3,5 ha.

W następnych latach prowadzone będą dalsze prace badawcze.

Ż E R N I K I G Ó R N E ,
pow. Busko

Zespół Badań nad Polskim
Średniowieczem UW i PW

Badania prowadził dr Andrzej Kempisty, w okresie od 1.VI. do 8.VII, finansował Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem.

W roku 1967 realizowano III sezon badawczy na stanowisku "Kopiec" w Żernikach Górnych.

Badania skoncentrowały się na krawędziach: północnej, zachodniej i południowej kopca. Odkryto powierzchnię 4,5 ara, na której znaleziono 32 groby, w tym 6 zbiorowych. Podobnie jak w latach ubiegłych groby należały do kultury ceramiki sznurowej, kultury mierzanowickiej i kultury trzcinięckiej.

Groby kultury ceramiki sznurowej reprezentowały dwa typy: jamowy i niszowy, kultury mierzanowickiej zaś i trzcinięckiej - tylko jamy.

Do najbardziej interesujących odkryć należały znaleziska w grobach Nr 69, 71 i 79. Dwa pierwsze - to groby kultury trzcienieckiej. Zawierały one szkielety 19 i 18 osobników - przy czym jeden tylko szkielet w każdym z grobów spoczywał w zwykłej skurczonej pozycji. Kości szkieletów postkranialnych pozostałych osobników leżały dość bezładnie, jeden na drugim, w środkowej części jamy grobowej, a czaszki ułożone były wieńcem pod ścianami grobu. W obu grobach kultury trzcienieckiej znaleziono paciorki bursztynowe, brązowe ozdoby z tarczkami spiralnymi, odłupki krzemienne oraz, zwłaszcza w grobie 69, znaczną ilość całych i potłuczonych naczyń glinianych. Między nimi, obok zwykłych egzemplarzy kultury trzcienieckiej, wystąpiły naczynia kultury Toszeg. W grobie 79, należącym do schyłkowej fazy kultury ceramiki sznurowej znaleziono na skroniach szkieletu dwie spiralki z cienkiego drutu złotego. Towarzyszył im piękny kubek zdobiony pionowymi odciskami sznura na brzuchu oraz poziomymi na szyjce; także ucho tego naczynia pokryte było tym samym ornamentem. Grób 79 należał do typu niszowych.

Do całkowitego ukończenia badań kopca i zalegającego pod nim cmentarza pozostała jeszcze wschodnia część obiektu. Ze względu na liczne i cenne układy stratygraficzne, badania będą kontynuowane w roku 1968.